

My risk perception; perspectives from youth at familial risk for bipolar disorder: a qualitative study

Baggrund

Børn og unge af forældre med bipolar affektiv lidelse (BD) har øget familiær risiko for selv at udvikle psykisk sygdom. Forskningen har primært fokuseret på kliniske udfald og forældreperspektiver, mens der er begrænset viden om, hvordan unge selv oplever at vokse op med en forælder med BD, og hvordan de forstår egen sårbarhed og behov for forebyggende støtte. Formålet med studiet var at undersøge unges oplevelser af at vokse op med en forælder med BD, deres forståelse af familiær og genetisk risiko samt deres perspektiver på forebyggende indsatser.

Metode

Studiet havde et kvalitativt design baseret på semistrukturerede interviews med 15 unge i alderen 15-25 år med mindst én forælder diagnosticeret med BD. Deltagerne blev rekrutteret via den Affektive Klinik på Psykiatrisk Center Nordsjælland. Interviewene omhandlede opvæksterfaringer, refleksioner over egen mental sundhed og genetisk risiko samt holdninger til forebyggende tilbud. Interviewmaterialet blev analyseret ved hjælp af kvalitativ indholdsanalyse.

Resultater

Deltagerne beskrev en opvækst præget af følelsesmæssig uforudsigelighed, tidlig ansvarstagen og begrænset åbenhed om sygdommen. Mange udviklede vedvarende følelsesmæssig årvågenhed, konfliktskyhed og ansvarsfølelse, som rakte ind i ungdoms- og voksenlivet. Samtidig fremhævede de refleksionsevne, selvindsigt og aktive mestringsstrategier som væsentlige ressourcer. Genetisk risiko blev generelt forstået nuanceret og ikke som noget forudbestemt; deltagerne lagde større vægt på relationelle og miljømæssige faktorer samt egne handlemuligheder. Der var overvejende positiv holdning til forebyggende tilbud, særligt hvis disse var frivillige og fleksible.

Konklusion

At vokse op med en forælder med BD indebærer en kompleks vekselvirkning mellem sårbarhed og personlige ressourcer. Fundene peger på, at unge med familiær risiko udvikler egne forståelser og håndteringsstrategier i deres opvækstvilkår. Resultaterne understreger betydningen af familieorienterede og udviklingssensitive forebyggelsesindsatser, der tager udgangspunkt i unges erfaringer og behov.